

Vilnis Talpina Daugiausia
Zinių iš Amerikos, Lietuvos
ir Kitų Šalių

WILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Už Pastovios Taikos ir
Liaudies Laimėjimų
Apsaugojimą!

VOLUME XXVIII, NO. 138

KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 12, 1947 M.

KAINA TRYS CENTAI

JAV Protesto Nota Sąjungininkų Tarybai Vengrijoje

Kasdieną—

Marshallas Pavėlavo
Geras Patarimas
Times "Demaršas"
Kinijoje

Ir Sekretorius Marshall pritaria "Europos Jungtinėm Valstijom". Tai senio Churchillio produktas. Tikslėniam pavadinimui reikėtų sakyti: "Europos Jungtinės Valstijos prieš Tarybų Sąjungą".

Europos valstybės vis daugiau jungiasi, bet ne prieš TSRS.

Mr. Churchill pirmiausia tai pasiūlė savo kalboje, Fulton, Mo. Sakoma, prezidentas Trumanas tam pritarė, bet Amerikos žmonės taip nesužadėję sutiko Churchillui, kad Trumanas savo nuomonę pasilaikė sau.

Keista, kad gen. Marshall dabar tam pritaria, kuomet ir pats Churchillas mažinusia vilčių turi savo produktą kam nors įpirėti.

Prie visa ko, tai negudri diplomatinė strategija.

Kolumnistas Samuel Grafton pataria "griežtos politikos link Sovietų" vedėjams pasidaryti, ką jie atsieikė per porą metų? Tarybų Sąjungos užsienio politika nepakitė. Laukto "suminkštėjimo" joje nesimato.

Viso laho, tik tarptautiniai santykiai palenginti.

Trumano doktrinos rezultatai, kaip rodo, bus šie:

Graklijų padėtis nepakeista, kovos eina, ir dar didėnės.

Turkijoje irgi nieko kitokio nesimato.

Vengrijos reakciniai elementai stumiami iš valdžios.

Bulgarijose ir Vengrijoje karinės elementai valdžios įstiprinami.

Atrodo, kad "komunizmo sukalykimas", bent pradžioje, duoda kaip tik prišingias pasekmes.

New York Times dažnai reikalauja Valstybės Departamento politiką, padarė "demaršą".

Times sako, Amerikos valdžia neturi kibiti Europos ekonomines santvarkas. Amerika turi gelbėti visas valdžias Europoje, bet tai daryti privalo bendrai su Tarybų Sąjunga, tai nebūs nužiūros, kad mes veikiame prieš ją.

Gal ir Times jau mato, kad iš "giežtos politikos" yra tiek gero, kiek iš ozio gausi pieno.

Net ir kunigai ir vyskupai eina prieš Tafto-Hartley bilį. Prezidentas Trumanas gaus daugybę raginimų laikis ir telegramomis vetuoti tą bilį. Atrodo, kad jis vetuos. Yra pavojus ir po velavimo gal gausi du trečdaliu abiejų butų butų ir tu būdai tapli įstatymu.

Suprantama, stiprūs protestai, raginimai vetuoti gali paveikti ir į daugelį Kongreso narių.

Vokiečių katalikų kardinolas Jozef Frings sako, dar viena žiema sunkių šalių ir alkio ir vahrinę Vokietijoj komunistai bus vyriausiu politinė partija.

Stambiai klysta tie, kurie nedaknuoja komunistų įtekumą Vokietijoj, pareiškė kardinolas. O mūsų reakciniai reikia

NY CIO 100,000 DEMONSTRAVO

Reikalavo Vetuoti Taft-Hartley Bilį

NEW YORKAS, birž. 11. — CIO demonstracija prieš Taft-Hartley bilį ir už prezidentinį veto buvo galinga protesto išraiška. Apie 100,000 uniųjų maršavo 8-ta gatve į Madison Square Garden, kur įvyko protesto mitingas, kuriame kalbėjo CIO pirmininkas Murray, transporto darbininkų vadys Quill, mēras O'Dwyer ir kiti.

(Policijos apsaikėliavimu pačioje demonstracijoje dalyvavo 60,000 asmenų, kai kurie laikėsi paduoda didesnį skaičių. Kiti stebėtojai nurodo, kad ir demonstracijų įsijungė nemažai asmenų nuo šaltinųjų ir kad ji galutinai buvo didesnė negu 100,000 asmenų.)

Wallace'o Kova už Taiką Sveikintina, Sako Shaw

LONDONAS, birž. 11. — Garbūsio Britanijos rasytojas George Bernard Shaw pareiškė, kad jis skaito Wallace'o kovą už taiką naudanga pasauliui ir sveikintina. Shaw patėrė, kad Wallace apsilankymas Britanijoje ir jo pasakytos prakalbos žymiai prisidėjo prie taikos jėgų stiprinimo Britanijoje ir visoje Europoje.

Shaw taigi sakė, kad jis giliai tiki, jog Wallace bus kada nors Amerikos prezidentas.

"Wallace labiausia mums pasitarauja tuo", sakė Shaw, "kad parodo, jog Amerikoje yra žmonių su platesniu negu kaimiečių protu. Aš tikiu, kad jį bus pakamam, kad jį padaryti prezidentu 1948-tais metais."

Bandė Nulinčiuoti Negrą Alabamoje

HURTSBORO, Ala., birž. 11. — Minia baltų rasytų čia buvo pagrobę jauną negrą Jimmy Harris, kuris buvo apkalntinis haltos moters išniekinime. Harris, 18 metų vaikas, buvo suimtas ir pasodintas kalėjimui, bet tuojau minios ištrauktas. Kilpa jau buvo uždėta ant kaklo, kuomet mēras mirtis ir keli padėjęjai atvykę pertikrino minią jį paleisti. Jis tuojau buvo nuvežtas į Phenix miesto kalėjimą.

vos nepylsdami, kad TSRS "brūkna komunizmą volkiečiams".

Kinijos liaudies armija baigia užimti Mandžuriją. Tik Changchunas ir Mukdenas, iš didelių centrų, liko Čiang Kai-šeko armijos raike.

I trumpą laiką liaudies armija paėmė:

Industriinius centrus — Kirin, Pušan, Penki ir Anšan. 150 mylių gelžkelio. 20,000 Kinų armijos.

Liaudies armija atsisloja strateginiame svarbion pozicijon: Iš šiaurės — TSRS; iš rytų — Korėja; iš vakarų — Mongolija. Tik iš pietų gali Čiang armija prieiti prie jos.

V. Andrusis.

Kada Michigan legislator atmetė pasiūlymą apgelbėti provincijoje įsteigti mokyklas, Springport kaimelio mokykloja laiko klases atvirame ore. Esamoje ten mokykloje telpa tik 100 mokinių, kuomet mokyklinio amžiaus vaikų randasi virš 600. Tas dedasi Amerikoje, turtingiausioje šalyje sviete. (Federated Pictures)

GROMYKO DĖSTĖ ATOM-KONTROLĖS PROGRAMĄ

8-nių Punktų Programa Apie Tarptautinę Kontrolę Palankiai Sutikta Posėdyje

NEW YORKAS, birž. 11. — Tarybų Sąjungos atstovas Jungtinių Tautų Organizacijoje A. Gromyko išdėstė naują aštuonių punktų atominės kontrolės programą, kuri konkrečiai nurodo, kokiu būdu tarptautinė inspekcija gali būti pravesta. Gromyko programa kai kurių stebėtojų buvo apibūdinta kaip "kompromisas", bet rimtesni stebėtojai nurodė, kad ji iš esmės paremta ant Tarybų Sąjungos nusistatymo: uždrausti pirmoje eilėje atominių ginklų gamyminius visur, sumaikinti pagaminuosius, po to sudaryti tarptautinį aparatą, kuris turėtų teisę inspektuoti visur pasaulyje atominės energijos naudojimą, ir kad atominė energija būtų naudojama vien taikingiems tikslams.

Zinios iš Tarybų Lietuvos

Vilniaus "Aulo" Artelės Darbininkai Tarp Savęs Lenkyniuoja Gerindami Gamybą

VILNIUS. — Vilniaus "Aulo" artelės nariai, apskaičiavę savo gamybinius resursus, davė žodį baigti metinį planą iki 30-ųjų Didžiosios Spalio revoliucijos metinių ir sutaupti 3,000 deimetru odos, iš kurios galima papildomai pagaminti 200 porų avalynės. Savo įsipareigojimus jie jau vykdo. Artelės kolektyvas užbaigė pirmojo š. m. ketvirčio planą.

I socialistines lenkynes įsijungė visi meistrai, sukūrėjai ir aulininkai.

Gražių laimėjimų pasiekė sukirpėjas Laueris. Iš po rankų nuneičia veltui nė vienas deimetras odos. Anksčiau mažos odos nuorėžos būdavo numetamos. Dabar Laueras pradėjo jas naudoti vaikaiski ir materiškai avalynei gaminti. Tokiu būdu pirmame š. m. ketvirtyje jis sutaupe daugiau kaip 600 deimetru odos, iš kurios pasiūta dešimtys porų vaikiškos avalynės. Savo ketvirčio planą Laueras baigė dar kovo 15 d.

Artelės nariai — pirmūni įgyvendina naujus darbo metodus. Mašinistai Pertokijui pasiūdo, buvo pertvarkytas suivimo darbas. Iki šiol kiekvienas sukirpėjas atlikdavo po keletą įvairių operacijų. Tam sugaišdavo daug laiko; jis turėdavo pereiti iš vienos darbo vietos į kitą. Dabar sukirpėjai ir aulin-

ninkai pasiskirstė darbą tarpusavyje: vienas kerpa, antras priima pamušalą, trečias siuva. Tols darbo pasidalinimas pakėlė jo našumą 15%.

Meistras — batsiuovys K. Melgarskas kasdien duoda po pusantros išdirbio normos. Antrojo kovo mėnesio pusėje jis pradėjo dirbti porą batų dvigubai greičiau, negu užplanuota. Išleidžiaus produkcijos kokybė gera. Melgarskas lenkyniūnija su meistru K. Kočeku. Abu meistrai garbingai vykdo savo įsipareigojimus, siekia naujų gamybinį laimėjimų. Už gerą darbą jie apdovanoji ženkleliais "Kooperacijos žymūnas".

Svarbiausias artelės kolektyvo uždavinys — pakelti visus darbininkus iki pirmūni lygio. Tai jau pradėta įgyvendinti. Viisi "Aulo" artelės meistrai — baltišviai ir sukirpėjai kovo mėnesio normas įvykdė 150-180%. Kiti darbininkai lenkyniūniam tarpusavyje, pasiekė nemažiau kaip 130% išdirbio normos.

FRANKFURTAS. — Iš 8 jankių karavių, kurie pagėbo iš Mannheimo kalėjimui, 6 jian jau sugauti. Prieš jų sugavimą jie viename kelyje sulaukė jankių pilkinių ir iš jo atėmė automobilių. Visi pabėgę kariai buvo ginkluoti.

Atmetė Kaltinimą Prieš Valstybės Departmentą

WASHINGTONAS, birž. 11. — Valstybės Departmentas atmetė Kongreso nario F. E. Busby (rep. Ill.) kaltinimą, kad visė cilė svarbių departamentu pareigybių yra "komunistų bendradarbiai", radikalai ir panašiai ypatingai Busby asčiai kritikaavo pareigūnų H. E. Hansong kuris kaip laikraščių korespondentas karo metu buvo su kinų komunistų armijomis.

Valstybės Departmentas svyr pareikime nurodė, kad buvima: su kinų komunistų armijomis nėra nusikaltnimas, kad kinų komunistai karo metu laikė žymią dūl fronto prie jūponus, ir kad Busby kaltinimai yra neparemiti.

LONDONAS. — Britanijos Bažnyčių Jaunimo Taryba, kurios garbės pirmininkė yra karaitė Elizabet, pasmerkė "jaunųjų darbininkų nusistatymų prieš savininkus".

Paskutiniai Pranešimai

WASHINGTONAS. — Valstybės Departmentas padarė pareiškimą dėl Bulgarijos reakcinės opozicijos vado Petkovo suėmimo. Departamento pareiškime sakoma, kad "Petkovas nepalaužiamai kovojo už civilis laisves Bulgarijoje" ir turi pilnų Amerikos simpatiją.

Kaip yra žinoma, Bulgarijos premieras Dimitrovas pareiškė JAV ir Britanijos atstovams, kad Petkovo suėmimas yra grynai Bulgarijos vidurinis reikalas.

PARYZIUS. — Bendras elektros, jėgos ir dujų įmonų darbininkų streikas kol kas buvo išvestingas, bet geležinkelčiai tebestreikuoja. Jie pakartotinai atmetė premjero Ramadioro raginimą grįžti į darbą ir tik vėliau derėtis.

Ramadioras pareiškė, kad valdžia gal mobilizuos geležinkelčius į kariuomenę.

NANKINGAS. — Kinijos vyriausybė pasiūlė protestą Tarybų Sąjungai prieš Blaukntės Mongolijos jėgų įžengimą į Kinijos provinciją Sinkiangą.

LONDONAS. — Buvęs premieras Churchillas praėjo lengvą hernios operaciją.

ORAS

Šilčia, aukščiausia numatoma temperatūra 74°. Lietus vakare. Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:25.

PROTESTUOJA PRIEŠ PAKAITAS "PO SPAUDIMU IŠ UŽSIENIO"

Protestas Perduotas Sąjungininkų Tarybų Pirmininkui Generolui V. Sviridovui

WASHINGTONAS, birž. 11. — Amerikos Jungtinės Valstybės pasiuntė protesto notą Sąjungininkų (Aliantų) Tarybai Vengrijoje, kurioje reikalaujama išniskinti, dėl kokių priežasčių ir kokiomis aplinkybėmis įvyko paskutinieji paūaitai Vengrijos valdžios aparate.

Nota Amerikos Valstybės Departamento vardu įteikta Sąjungininkų Tarybos pirmininkui generolui leitenantui V. P. Sviridovui.

(Sąjungininkų Taryba Vengrijoje, susidedanti iš Tarybų Sąjungos, Amerikos ir Britanijos atstovų, savo pirmininku turi TSRS generolą. Nota tokiu būdu pasista tai Aliantų Tarybai, o ne Tarybų Sąjungai arba Tarybų Sąjungos jėgų komandieriui Vengrijoje, kaip tai teendeningai aiškina kai kurie spaudos organai šioje šalyje.)

Notos tekste sakoma, kad jeigu Sąjungininkų Taryba neduos daugiau duomenų apie Vengrijos įvykius, Amerikos aldzia turės imtis kitų žingsnių per tarptautinius autoritetus. (Praneškama, kad kaip nota originaliai buvo prirengta, joje buvo grąsinama kreiptis prie Jungtinių Tautų Organizacijos. Patsistatyme tekste žodžiai "Jungtinių Tautų Organizacijos" išmesti ir bendrai pasakyta prie tarptautinių autoritetų, padarant neto tiek konkretnska.)

Atmetė Kaltinimą Prieš Valstybės Departmentą

WASHINGTONAS, birž. 11. — Valstybės Departmentas atmetė Kongreso nario F. E. Busby (rep. Ill.) kaltinimą, kad visė cilė svarbių departamentu pareigybių yra "komunistų bendradarbiai", radikalai ir panašiai ypatingai Busby asčiai kritikaavo pareigūnų H. E. Hansong kuris kaip laikraščių korespondentas karo metu buvo su kinų komunistų armijomis.

Valstybės Departmentas svyr pareikime nurodė, kad buvima: su kinų komunistų armijomis nėra nusikaltnimas, kad kinų komunistai karo metu laikė žymią dūl fronto prie jūponus, ir kad Busby kaltinimai yra neparemiti.

C.I.O. Protestuoja Prieš Leidimą Pakelti Nuomas

WASHINGTONAS, birž. 11. — CIO pareiškė protestą prieš Senato nutarimą leisti nauji savininkams pakelti nuomas ant 15%. Jeigu nuomininkai "savonariai" su tuom sutinka. Bilius dabar randasi atstovų bute ir Senato lendroje konferencijoje.

CIO namų reikalų komisijos pirmininkas R. J. Thomas proteste pareiškė, kad pravėrus dabartinį bilį nuomų kontrole būtų suduotas mirtinas smūgis, kad nuomininkai liks neapsaugoti, nes nuomolotai jau ras būdus juos priversti "savonariai" sutikti su nuomų pakėlimu.

Britanijos Ministras Jugoslavijos Sostinėje

BELGRADAS, birž. 11. — Čia atvyko Britanijos avinijos ministras Noel-Baker, kuris čia atidarys britų kultūros parodą. Ministras taigi atvežė Britanijos darbičių vardu dovana premieri Titui — 18-to šimtmečio graviruotą knyga.

Paroda, kuri iki šiol buvo romda Zagrebe, jau buvo 14,500 jugoslavų aplankyta. Bendrai santykiai tarp Britanijos ir Jugoslavijos paskutiniu laiku yra žymiai pagerėję. Britų kultūrinė misija Belgrade laisvai veikia ir gauna pilną Jugoslavijos valdžios paramą.

Truman Ragina Kanadą Remti Jo Doktriną

OTTAWA, birž. 11. — Prezidentas Trumanas kalbėjo Kanados parlamente ir ragino kanadiecius remti Amerikos užsienio politiką, kuri dabar pasireikičia Trumano doktrinoje. Nors JAV prezidentas nepasakė to pilnai žodžiskai, jis išreiškė mintį, kad Amerika skaito Kanadą savo pirmą ir labiausiai patikimą sąjungininku savo užsibrėžimuose.

Prezidento kalba buvo paskelta pirmojo Kingo pareiškimo, kad Kanada ir alytieje stengsis dar labiau gerinti ir dabar glaudžius santykius tarp abiejų šalių.

Basuė Eislerui Bus Paskelbta 27-tą; Apkaltinimas Išneštas 10 Minučių Byloje

WASHINGTONAS, birž. 11. — Federalis teismas, kuris rado kaltu vokiečių anti-fasistą Gerhartą Eislerį, basuė paskelbta šio mėnesio 27-tą dieną. Teisėjas Aleksandras Holtzoffas, kuris, kaip tai nurodė Eislerio advokatai, yra artimas FBI vadovo Hooverio draugas, sprendimą, kad Eisleris yra kaltas, išnešė vien po 10 minučių bylos. Eis-

leris yra apkalntinis paniekos rodyme Thomaso-Bankino komitetui.

Eisleris pareiškė teisme, kad jis turi panieką tam komitetui. Jo advokatai teigė, kad komitetas nelegalus, kadangi jo nariai yra Rankinas, kuris išrinktas Kongresan nekonsultaciniai, nes tik maža dalis Mississippi piliečių turi teisę balsuoti.

"VILNIS"

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00 six months \$4.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75, Canada \$9.00, six months \$4.25, foreign countries \$9.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$3.00, six months \$1.75; outside of Chicago, one year \$2.50, six months \$1.50.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7235-7236

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Vyskupas Sheil Apie Tafto-Hartley Bilij

Chicagietis vyskupas Bernardas Sheil jau ne pirmą kartą parodo savo pilietinę drąsą, gindamas darbininkų reikalus. Nesenai mums teko atiduoti jam kreditus už išstojimą prieš raganų gaudytojus, raudondėdžius, kurie eina prie demokratijos likvidavimo šioj šalyj. Užvakar vyskupas Sheil kategoriskai pasmerkė Tafto-Hartley bilij. Jo kalba buvo transliuota iš Chicago New Yorkan kur CIO iniciatyva buvo surengtas milžiniškas masinis susirinkimas užprotestuoti prieš tą nemlęta bilij.

Jei tas bilijus taptų įstatymu, tas reikėtų chaoso industriniuose santykiuose. Tai būtų mirtinas smūgis darbo unių sąjūdžiui. Ne individualės laisvės užtikrinimą reikišia tas bilijus, bet ekonominį barbarizmą.

Apie to biliaus autorius ir jo rėmėjus vyskupas Sheil sako: Tie žmonės, per istisus penkiolika metų, buvo opoziciniai nusistatę prieš kiekvieną socialinės pažangos žingsnį. Tie žmonės nori nublokšti Ameriką į ekonominį barbarizmą.

Visa, ką jis sako, yra teisybė gryna kaip asara.

Vyskupą Sheil reikia pagirti ne tik už jo pilietinę drąsą, bet ir už tai, kad jo kalboj nebuvo jokio sakinio prieš komunistus. Tuo atveju jis pavyzdinai skiriasi nuo tūly liberalų, kurie prasišiepimą prieš komunistus skaito "gero tonu" požymiu. Vyskupas Sheil nesutinka su tos rūšies demagogija.

Mes manome, kad šio katalikų vyskupo demonstratyvis ir griežtas pasisakymas prieš Tafto-Hartley bilij bus vienas iš ty sprendžiamų argumentų, kurie sulaukys prez. Trumano ranką pasirašyti po tuo bilium.

Vyskupas Sheil atliko gerą darbą. Bet ar atliks savo darbą, savo pareigas Demokratų Partijos vadovybė?

Iš Washingtono gauta neramių žinių. Tų žinių branduolys susiveda prie to: Trumanas užvetuos bilij, bet jis ir jo šalininkai nepajudinsiu piršto, kad Senate nesudarėtų tie du trečdaliai balsų, kuriais prezidentinis veto būtų paverstas negyva raidė.

Šis strateginis planas yra veidmainytės čiukras. Prezidentas mandagiai nusiplaus rankas, išlaisvins save nuo atsakomybės, o Taftas ir jo toriai, padedant burbonams, sudarys jiems reikiamus du trečdalius balsų—Trumano šalininkams laikantis neutraliteto.

Toj strategijoj yra didžiausio pavojaus ir darbo unioms ir visam darbininkų judėjimui. Štai kodėl šiomis sprendžiamomis dienomis reikia įtempti visas išgales, kad padaryti juo didesnis spaudimas į tuos senatorius, nuo kurių balsavimo viskas priklauso.

Neduoat reakininkams sudaryti du trečdalius!

Tekstilės Darbininkų Unijos vadovybė smerkia Trumano doktriną. Graikijoj ir Turkijoj Amerika turėtų remt demokratiją, o ne dabartinius režimus. Taikymasis su Perono diktatoriumi Argentinoj yra pavojingiausias demokratijai biznis.

Vienijimas Amerikos valstybių militarinu pagrindu žalingas demokratijos interesams.

Bet ar skaitysis Trumano Administracija su tuo, ką šio sakti tūkstantįj tekstilinkų.

Sukonfiskavo

Vakar dienos "Vilnyje" mes plačiai rašėme, ką apie vėliausius įvykius Vengrijoje sako grafas Michael Karolyj, vienas iš ty liberalų, su kurio balsu, paprastai, rimtai skaitydavosi ir buržuazinė spauda.

Tą žinią prisuntė United Press agentūra.

Kas atsitiko su tuo teisingu ir gan plačiu pranešimu?

Pasikalbėjimą United Press korespondento su M. Karolyj Chicagos komercinė spauda nukniaukė, sukonfiskavo.

Melams ir šmeižtams vietos yra tiek ir tiek. Teisingam, bešaliskam padėties nušvietimui vietos nėra.

Štai jums kad norite informacijų laisvė, apie kurią kasdien kakariuoja komercinių laikraščių pilioriai!

Graikijos Caras

M. W. Fodor, Chicagos "Daily Times" korespondentas Graikijoj, siūnia savo laikraščiui neblogų kablegramų. Jose pasakoma ir karčios teisybės apie tą kiliją, kuri valdo Graikiją.

Vakar dienos kablegramoj M. W. Fodor sako, kad dabartinis premjeras Maximos yra viso labo tik politinė iškamša, tik figūra. Jis ir pats prisipažinta neturįs jokio autoriteto ir nieko neatstovauja.

Tikruoj Graikijos caru yra Konstantinas Tsaldaris. Jis veikia už kulij. Jis skaitomas stipriausiu iš visų royalistų. Tikslas, jo akys, pateisina visus kad ir brutaliausias įrankius. Graikijos karalius Povilas daro tą, ką jam įsako daryti Tsaldaris.

Tsaldaris yra ne tikai politinė jėga. Jis, kaip sako Fodor, yra vienas iš turtingiausių Graikijos žmonių. Jis sėdi ant aukinio kalno.

Aplink jį susispietę monarchistai, plutokratai, piniguočiai. Didžiama jų, okupacijos metu, bendradarbiavo su naciais. Tai taip išrodo ta Graikijos "demokratija"

Anglija ir Lenkija

"Laisvė" rašo apie Anglijos santykius su Lenkija:

Anglija padarė su Lenkija trijų metų prekybos sutartį. Anglija gausianti iš Lenkijos šimtus tūkstančių tonų anglies ir kitų žaliavų, o Lenkija gaus pramonės produktų.

Angliai pirmon vieton stato biznio reikalus. Jiems nepatinka dabartinė Lenkijos vyriausybė. Jie smerkia visą padėtį Lenkijoje. Tačiau jie neatsisako vesti su lenkais prekybą.

Tas, suprantama, nepatinka Amerikos biznio interesams. Gal už tai šiandien vis mažiau ir mažiau truksmo girdisi apie Lenkiją. Jau seniai bebuvo siūsta lenkams kokia nors protesto nota. Iš to galima spėti, kad ir amerikiečiai kapitalistai ieško biznio ryšių su Lenkija.

Alabama

Montgomery, Alabama, kadaise buvo reakcijos tvirtovė. Bet laikai keičiasi ir Montgomery nuotakis keičiasi.

Kai tam miestam atvyko Henry Wallace, 7,000 žmonių susirinko išklausti jo kalbos. Didžiama publikos sudarė darbininkai ir iš apylinkių suvažiavę fermeriai. Jie nesigalėjo apdidsmentų progresyvių Amerikos žmonių vadui.

Reikia pažymėti, kad Wallace'ą pristatė publikai Alabamos gubernatorius James Folson, priariąs pažangiems demokratams.

1944 metais, Demokratų Partijos konvencijoj, Chicagoj, Folsonas rėmė Wallace'ą, o ne Trumaną.

Ir Pietuose jau matosi pragiedruoliai.

RODYKIME DAUGIAU PAGARBOS LIETUVIŲ BENDRINEI KALBAI!

Taisyklungamas Spaudoje Priklauso Nuo Priimtos Bendrinės Kalbos Disciplinos

STEBETOJAS.

Birželio 6-tos "Laisvės" skiltyje mes randame Merkinės Džuko ilgesnį raštą apie rašybos taisyklungumą Amerikos lietuvių spaudoj, ypatingai mūsų srovės laikraščiuose.

Reikia pripažinti, kad Merkinės Džukas palietė skaudų ir aktualų klausimą, kurį, deja, kai kurie mūsų laikraštiniškai turi palinkimam ignoruoti.

M. D. straipsnyje palieštas bendras mūsų nusistatymas ir lietuvių kalbos taisyklunguma, lygiai kaip iškelta visa eilė labiau tipiškių klaidų. Išskeldamas kai kurias klaidų rūšis M. D. pataikė į tašką: palietė tas klaidas, kurios yra kartojamos beveik be išimties visų mūsų leidinių skiltyse.

Paimkime tokių taisyklių kaip kilmininko vartojimo neigimo atsitikime klausimą (Jie neapkenčia Hitlerio, o ne jie neapkenčia Hitleri), ir mes turime pripažinti, kad tas nuostatas yra beveik be išimties mūsų spaudoje lauziamas. Mes beveik visi sakome "jis nemoka anglų kalbą," o ne "jis nemoka anglų kalbos." Mes sakome "Britanija nepasirašė sutartį," o ne "Britanija nepasirašė sutarties," kaip reiktų.

Giminių derinimas tarp daiktavardžių ir būdvardžių yra pas mus pravedamas, bet tuo pačiu laiku dalyvių ir daiktavardžių derinimas yra galutinai išmestas lauk.

Mums neateina galvon sakyti arba rašyti "gera stalas," "gera stalai," "jauna delegatas," "jauna delegatai,"—mes teisingai sakome "geras stalas," "geri stalai," "jaunas delegatas," "jauni delegatai."

But kuomet vietoje žodžio "jaunas" turime žodį "išrinktas,"—ir čia mūsų bėdos prasideda. Mes jau nesakome "Buvo išrinkti trys delegatai," "buvo išrinkta viena delegatė," "buvo išrinkta daug delegatų" ir "buvo išrinktas vienas delegatas." Ne, čia mes visur sakome "išrinkta" — "išrinkta penki delegatai," "išrinkta vienas delegatas" ir t.t.

Koks skirtumas? Ir žodis "jaunas" ir žodis "išrinktas" apibūdina delegato stovį, būdą. (Pirmame atsitikime būdvardžiu, antru dalyviu.)

Ir jeigu mes negalime sakyti "jauna delegatai," mes lygiai neturime teisės pasakyti "išrinkta penki delegatai," o turime sakyti "išrinkti penki delegatai."

Kodėl ta klaida pas mus yra įsigyvenusi? Susidaro įspūdis, kad dėl visai paprastos priežasties: autorius nesudaro sakinio savo galvoje ištaisai, bet dalimis. Jis rašo "išrinkta" konstatuojant faktą, kad buvo nekama. Ir tik vėliau jo gal-

vosenoje susidaro antroji sakinio dalis, kuri pabrėžia, kad delegatai buvo išrinkti. Bet jis negali sakyti "išrinkti delegatai," nes jau turi pasakęs "išrinkta"...

Ir todėl mes matome net pas labai gerus mūsų žurnalistus tokius sakinius, kaip "buvo sudaryta naujas planas" (vietoje buvo sudarytas planas).

Mes taipgi sakome "ten buvo moterys," o ne kaip reiktų, "ten buvusios moterys."

Salia kelių kitų M. D. nurodytų klaidų šios dvi sudarov pagrindines. Jis taipgi nurodo visą eilę pavienių žodžių, kurie kažkodėl pas mus rašomi archaiskai, nors čia pataisyimas jau būtų visai lengvas, jei tik būtų noro.

Taip, pavyzdžiui, dalis mūsų laikraštinkų yra įkibę į žodžius toliaus, greičiau, sunkiaus, tokis, kokis, nors jie diena iš dienos mato Lietuvos leidiniuose ir knygoje (taip, ir kai kuriuose Amerikos lietuvių leidiniuose), kad bendrinėje lietuvių kalboje vartojami žodžiai toliau, greičiau, sunkiau, toks, koks.

Kodėl toks taisyklių ignoravimas? Čia priežastis jau beveik psichologinė. Kai kurie mūsų laikraštinkų mano, kad jie turi "autonomiją" savai kalbą kraipyti, nepaisyti jokių bendrinų taisyklių. "Aš taip rašau ir tiek," toks ty žmonių nusistatymas. Nes niekas negali pasiteisinti negalįs atminti, kad žodžiai tokis arba kokis savo "i" jau senai išmėtė ir priimtoje bendrinėje kalboje yra toks ir koks.

Toks atsinešimas gali būti apibūdinamas vien kaip savo gimtosios kalbos negerbimas, jos kryžavojimas. Tiems asmenims nei galvon neateity mintis kurti savotiškas teorijas ir kraipyti kitas kalbas. Jie niekad nesims rašyti angliško žodžio kitaip, negu reikalauja bendroji rašyba. (Nebent jie nežino...) Bet lietuvių kalboje jie jaučiasi kaip laisvi.

Kita sunkenybė yra provincializmų vartojimas. Kai kurie mūsų laikraštinkai ir čia laikosi panašaus nuostato: aš taip pripratęs, aš taip rašau. Dažnai vienoje provincijoje vartojamas žodis visai nesuprantamas kitoje. Bet ne tame reikalas. Jeigu ir suprantamas, ne bendrinės kalbos žodis neretų rasti vietos mūsų rašyboje. Laikraštinkas turėtų jausti, kad jis ne vietoje, netinkamas.

Tas, žinoma, nereikiška, kad provincializmų, senoviškių žodžių ir panašių niekad negalima vartoti rašant. Toli ne. Rašant vaizdelį, apysaką kartais tokie žodžiai prašyte prašosi. Bet mes kalbame apie bendrinės rašus, ypatingai žinias, straipsnius, pareiški-

mus. Čia kiekvienas žodis turi būti pilnateis literatūrinės kalbos pilietis, o ne vienos krities ar periodo vaikas.

Ir, pagaliau, jau būtų laikas atsivieškinti nuo senų žodžių, kurie kadaise turėjo savo vietą lietuvių kalboje, bet dabar yra bendrinėje kalboje pakeisti kitais. Ar tie nauji geresni ar ne (mes manome, kad taip), ginčytis dabar neverta. Mūsų laikraštiniškai turėtų padiduoti bendrinės literatūrinės kalbos disciplinai, ir vartoti tuos žodžius, kurie į bendrinę kalbą priimti,—tuos ir tik tuos!

Čia paduodame keletą tokių senoviškių žodžių ir naujus šalia jų. Nors Lietuvos bendroji kalba su šiais senoviškais žodžiais seniai atsivieškini, pas mus jie dar gyvuoja, kartais dargi dominuoja.

- SENAS
Svietas
Spėka
Atydos
Sarmata
Trūkis
Nedėlia
Apvaikšiojimas.
DABAR PRIIMTAS
Pasaulis
Jėga
Dėmesio
Gėda
Traukinys
Savaltė
Minėjimas, šventimas.

Tokių žodžių galima suminėti tiek ir tiek. Mūsų tikslas yra ne išskelti juos visus, nes manome, kad tam nėra reikalo: mūsų laikraštiniškai žino (arba gali lengvai sužinoti), kokie žodžiai priimti bendrinės kalbon, kokie ne. Viso ko reikia, tai pagarbos bendrinei kalbai ir jos laikymosi.

Mokslo ir Įvairybių Kampelis

Skaite žvaigždes

Jau 16 metų kaip Northwestern Universiteto astronomai, su pagalba 317 fotografų, skaito žvaigždes. Suskaičiavo šiaurės dangaus 44,076 žvaigždes.

Vidutininam žmogui tai atrodo nereikalingas dalykas, bet mokslui tas svariu.

Kada tai žmogus laikė mėlyną oro sluoksnį sudėti dangumi, o žvaigždes dangaus skytleimis, per kurias matosi dangaus šviesos. Šiandien jis mes žinome, kad daugelis ty žvaigždžių, ypač kurios pilkos ir žvilga, yra tokios pat planetos, kaip mūsų žemė.

Kada tai Džordano Bruno buvo ant lauzo sudėgintas už tai, kad sakė, jog žemė sukasi aplink saulę. Dabar mes jau kur kas daugiau sužinojome apie tai.

Mokslininkai patyrė, kad vietoj yra ne vien mūsų saulinė sistema, kad mūsų saulė su sava sistema turi savo kaiminkas.

Mes jau žinome, kad "aukštas dangus" yra pasaka, kad ką mes matome lyg mėlyną stogą, tai oras—ir visata, kurioje "švaisioti" solariškos sistemos.

Suprantama, būtų daug geriau, jei mokslas daugiau dėmesio ir liko pašvęsty gerinimui gyvenimo, patenginimui bėklės dirbančiams neturtingiems, kad jis darytų visą galimą pakeitimui padėties į tokią, kur nebūtų turtingi ir neturtingi.

Einant prie galo norime apsisototi dar prie kelių punktų, kurie yra gan skaudūs.

Pasirodo, kad mes sunkenybū turime ne vien su išieirškimais, bet net su pavardėmis!

Paimkime neištekejusių moterų pavardes. Bendrinėje kalboje yra tam tikros taisyklės kiekviename atsitikime. Jeigu pavardė baigiasi su "as," mergaitės pavardė baigsis su "aitė" (Gintautas - Gintautaitė); jeigu pavardė baigiasi su "us"-utė" (Staškus-Staškutė); jeigu "ius"-lutė" (Končius-Končiūtė); jeigu "is," "ė" arba "ys"-ytė" (Baltakis-Baltakytė, Kanapė-Kanapytė, Budrys-Budrytė).

Pas mus, deja, tų taisyklių visai nesilaikoma, o visuomenė rašome su "iūtė" (Gintautaitė, Staškūtė, Baltakūtė, Budrūtė ir tt.).

Ir kažkodėl pas mus dažnai vietoje "žmona" vartojamas visai netinkamas ir net storžieviškai skambantis "moteris," "mano moteris." Ir vietoje "mano vyras" mes jau esame matę "mano žmogus"!

Ir, galų gale, mes turėtume nustarti ir apie dienu vardus. Slaviskieji vardai (Nedėlia, Sėdėda, Uternakis ir tt.) jau senai pakeisti lietuviškais (pirmdienis, antradienis ir tt.). Ir čia mes neturėtume ginčytis, kurie geresni, bet priimti kaip faktą, kad tie naujieji jau yra įpilietinti mūsų kalboje, senieji išmesti.

Pas-mus daugiausia jau vartojami naujieji, bet laiku nuo laiko, kaip kokie įkyrūs svečiai, išdygsta senieji—serėda, nedėlia... Ir kartais daromas "kompromisas" sakoma "nedėldienis" (dar negirdėjome "serėdindienis"...).

Mes manome, kad Merkinės Džukas eina teisinga linkme šaukdamas mus gerinti kalbą.

DRUSKA ILINOJUI.

Rodos mažai kam žinoma, bet pirmine Illinois valstijoj industrija buvo druskos gamyba.

Southern Illinois Normal Universiteto muzejams skyrėsius vedėjai, studijuodami senius indijonų čia palaikus, suranda puodus ir kitus padarus, kurie rodo, kad buvo gaminama druska ir jau ne vien sen, bet ir parlavimui.

Baltvediziams atykus čia, druskos gamyba patobulinta. Iškasita šuliniai, iš kurių senta sūrymas, o išdžiovinus jį pagaminata druskos.

Sūrymo ypač daug yra Mississippi upės slėny, toliau į pietus, Illinois valstijoj.

Druskos gaminimas tuo būdu betgi nebuvo dideliai pelningas, tai ilgainiui jis pamestas. Anglijos kasimas pasidarė daug pelningesniu. Zemdirbystė tapjau.

Nebebu druska lengva pagamininti, prie to, pardavinim juos teko ant arklių išnešioti, arba arklius išvežioti, bent į 200 mylių sritį.

Kitas dalykas, kam dabar mažai kas nori tikėti, tai kad Nauvojo miestukams prie Mississippi upės, vienu tarpu buvo didžiausias visoj valstijoj miestas. Jis turėjo 15,000 gyventojų. Jį uždejo mormonai. Kada buvo išvėty, nusikėlė į Salt Lake City. Nauvojo sindvėlės ir paskui jis menkai atsigavė. Dabar jis yra daug mažesnis, kaip buvo apie vidurį devyniolikto šimtmečio.

DETROITO ŽINIOS

Automobilių Sužeistas J. Shiurmais

Plačiau Detroitie žinomas, buvęs detroitietis, o dabar gyvenęs ant ūkio Pontiac, Mich., Jonas Shiurmais (čia geriau žinomas kaip J. Markūnas), kuris yra dienraščio "Vilnis" skaitytojas, taipgi narys LLD 52 kuopos Detroitie ir abejaui geras pažangaus veikimo rėmėjas, liko ištiktas skaudžios nelaimės. Gegužės 30-tą ant kelio jam sustojus kaip ką apsižiūrėti apie jo paties automobilį, kitas smarkiai važiuojęs automobilistas smogė drg. Shiurmaitį skaudžiai sužeidžiant, ypač labai sužalotas kojas.

Dabar drg. Shiurmaitis randasi General Hospital, Pontiac, Mich. Pašaukus ligoninę telefonu birželio 9-tą dieną, sužinota, kad ligonis dar randasi sunkioje padėtyje, duota jam kraujo perleidimas ir kad dar per porą dienų nebus leidžiama lankytojais.

Daug Jono draugų ir pažįstamų Detroitie ir aplinkė reiškia jam užuojautą ir linki greito ir laimingo pasveikimo.

Detroitietė.

Is LLD 10-tos Apskritis

Apskrities valdyba ir delegatai sugrįžė iš konferencijos, kuri įvyko gegužės 31 d., Grand Rapids, Mich., turėjo pasitarimą subotą, birželio 7 d., pas d-gus Astrauskus.

Delegatai išdavė raportus iš konferencijos, kuri, matyt, buvo pasekminga. Raportus priėmus eita prie valdybos rinkimo. Šiems metams valdyba pasikeitė: vietoj Astrauskienės finansų raštininku išrinktas S. Tvarijonas, vietoj N. Belūnienės, išdinknu išrinktas T. Gustaitis. Pirmininku pasilikio Dapšis, vice-pirmininku taipgi pasilikio senasis G. Birštonas ir protokolų raštininke pasilikio V. Smalstienė. Išdas su \$63.95 pridutos naujam išdinknui.

Nutarta surengti prakalbų maršrutą. Greitu laiku manome turėti kita platesni susirinkimą, nes labai daug reikalų turime ryšyje su 400 metų lietuvių knygos jubilėjaus apvaikšiojimu.

Nutarimų Raštininkė V. Smalstienė.

Petkovas Bus Teisiamas Sako Dimitrovas

SOFIA, birž. 9.—Bulgarijos premieras Dimitrovas pareiškė, kad reiknėcis opozicijos vadas Petkovas bus teisiamas. Jis teis reguliaris teismas, o ne specialis teismas.

Dimitrovas patarė Britanijos ir Amerikos įgaliojtinams nesikarščiuoti, o palaukti teismo procedūros. Tuomet viskas paaiškės.

Dimitrovas patarė Britanijos ir Amerikos įgaliojtinams nesikarščiuoti, o palaukti teismo procedūros. Tuomet viskas paaiškės.

Bulgarij valdžia atsisako atikintis Amerikai ir Britanijai dėl Petkovo suarštavimo, nes tai esąs naminis bulgarij reikalas.

Keli Trupiniai

Ne pro šalį pirmiausiai priminti LLD 52 kp. nariams, kad susirinkimas atsisub 15 dieną birželio, nedėlio, 11 val. ryte, Draugijų Svetainėje.

Nebūtų reikalo tokių priminimų daryti, jeigu nariali bandytų save prisilaisyti su nusistatymu susirinkimų niekadots neapleisti, bet taip nėra.

O kaip svarbus bus skaitnis susirinkimas!

Labai nustebug laike Civil Rights Congresso suvažiavimo birželio 7 d., Masonic Temple. Tokia didelė atstovybė nuo lietuvių! Iš viso tik 4 ypatos—du vyrai ir dvi moterys, ir tai vienas vyras su moteria buvo net iš Grand Rapids, Mich., d-gai Kareckai, atstovaudami Liet. Sūnų ir Dukterų Draugiją.

O iš Detroito? Tik draugė Jakštienė atstovavo pažangias moteris ir J. Danta LDS 21 kuopa. Tai toks raportas iš Civil Rights Congress Konferencijos.

O kur mūsų visos kitos Detroito organizacijos buvo užsidariusios per šį C. R. C. suvažiavimą? Kur tie visi veiklėji mūsų veikėjai ir progresą suprantanti žmonės, kad praleido šį suvažiavimą nedalyvavę?

Negali sakyti, kad nežinojo, nes lietuviškoje ir angliškoje spaudoje ("Vilny" ir "Michigan Herald") buvo apie tai rašyta. Ir taip per susirinkimus buvo skelbiama, išskyrus vieną parengimą, kur nebuvo leista perstatyti šio suvažiavimo svarbą. Buvo ilgų pertraukų, kurias galėjo panaudoti tokiems tikslams.

Buvo svarstoma kaip pradėti kontratakas prieš Taft-Hartley bilij, jeigu prezidentas pasirašytų. Bet su laikymui to nuo pasirašymo bus pasiūsta pas Trumana delegacija.

Michigan valstijos gubernatorius pasirašė Calahlan bilij, tai ir čia dabar bus daug darbo atėičiai. Bus veikta per teismą, kas reikalauja daug finansų. Taigi ir ant mūsų, lietuvių, pripuola sunki dalis.

Apie "Michigan Herald". Tai savaitinis Michigan valstijos laikraštis pilnai progresyviškos, darbininkiškos krypties. Patarėčiau lietuviams, kad jį užsiprenumeruotų, nes teisingos žinios kiekvienam yra reikalingos, jų nepadudota mums geltonoji didžiųjų dienraščių spauda. Partatina labiausiai čia gimusiai lietuvių kilmės jaunimui užsirašyti. Jo antraštas: Michigan Herald, 2419 West Grand River, Detroit 1, Mich. **Kaina \$3 už metus.**

Kaip žinau, pora ypatų iš lietuvių darbuojasi gavimui prenumeratų. Būtų labai gerai, kad jie padirbėtų smarkiau tame klausime.

Detroito majoras Edward J. Jeffries įteikia raštinį darbininkų unijos delegatėms proklamaciją, kurioje jis oficialiai paskelbė Detroitie gegužės 29 dieną kaip "Baltakalnių Darbininkų Diena." Tai buvo atžymėjimas 10-ties metų sukakties nuo sutvėrimo United Office and Professional Workers unijos (CIO). (Federated Pictures)

EKONOMINIS KRIZIS—BEDARBĖ JAU REIŠKIASI DETROITE

Frank Patterson, 960 E. Palmer st., tik 28 metų amžiaus, nusimines, kad negali surasti darbo, bandė atimti sau gyvastį šokdamas nuo Belle Isle tilto. Policistas laiku pamatė ir sulaukė bedarbį nuo sauzdystės.

Ewan Clague, darbo statistikų komisioierius, raportavo, kad nuo balandžio mėnesio ateista iš darbo 140,000 darbininkų. "Tendencija link kylančios bedarbės nekuriore industriose srityse labiausiai reiškiasi New Yorke, kur sukoncentruota avalyne amatari ir kitos lengvos industrijos," sako Jungtinių Valstijų Darbo Departmento pareigūnai.

To departamento pareigūnai raportuoja, kad Rhode Island valstija bedarbė labiausiai palietė nuo karo paibaigos. Balandžio mėnesį ten bedarbių buvo jau 28,000, 5,000 daugiau negu kovo mėnesį.

Senatorius Taft, pirminkas komiteto išrinkto su-lyg Employment Act of 1946, vietoj susaukti savo komitetą ką nors veikti, šiomis dienomis perdaug užimėis legislatyvais merialais, kurie priskubina ateinantį ekonominį krizį.

Automobile Manufacturers Association raportavo, kad pasazerinių automobilių ir trokų per pirmus keturis mėnesius šių metų parduota 1,567,308, palyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusių metų. Bet kompetiški dalykų tėmytojai pranašauja, kad toks dalykų stovis neiigai laikysis, jeigu nebus sulaukias besivystantis ekonominis krizis lengvoj industrijoj. Jau ir dabar daug darbininkų dirba tik po kelias dienas į savaitę, kiti atleidžiami kelioms savaitėms ir tt.

Betgi Michigan Unemployment Compensation Commission, pasidavus spaudimui gub. Him Sigler, sulauko pašalpą tūkstantiems negrų ir baltų moterų tuom biauriu pasteisimui, "jog jos nenori dirbti." Tas dar labiau sumažina pirkimo jėgą ir visap dalykus lėgina Detroito srityse.

Detroito darbo liaudis turi budėti ir rengtis tinkamai pasitikti 1948 (rinkimo) metus.

Motery Pažangos Choras Pertraukė Pamokas

Po ilgo ir sėkmingo žiemos sezono Moterų Pažangos Choras pertraukė pamokas iki rudenio. Ta praga birželio 1 d. turėjome parengimą. Pasitaikius prastam orui, neturėjome pagaiduojamų pasekmių. Visgi gražus būrelis susirinko, pažadė ir pasiūko, o klubui ir chorui liks keletas dorių ir pelno.

Birželio 5 d. turėjome susirinkimą, aptarėme daug svarbių reikalų. Rudeniui atėjus manome kviesti Clevelando Moterų Chorą atsiesti už mūsų dalyvavimą jų parengime. Norime patatyti koį didesni veikala ar operetę. Palikta galutinai nuspresti klubo susirinkime.

Dėl parengimų balandžio 20 d. ir birželio 1 d. aukavo sekamos draugės: Vasilienė, Smitrevičienė, Valavicienė, Jakštienė, Gyvieniė, Povilaitienė, Jasilionienė, Dantienė, Demskienė, Tuošionienė, Vegeliene, Jaudaitienė, Kraptavičienė, Vilnienė, Kasparkienė, Anskaitienė, Birštonienė, Nau-

Žymus Liberalas Perėjo į PCA Eiles

New York.—Audrey Williams, "The Southern Farmer" redaktorius, vienas iš ADA (Americans for Democratic Action) įkūrėjų, žymus pietinių valstijų liberalas, perėjo į PCA (Progressive Citizens of America). Pereidamas į PCA Williams pareiškė, kad jis skaito tą organizaciją kovingese už ADA. Jis toliau išreiškė vilgtį, kad tos dvi organizacijos kada nors susivienys.

PCA yra organizacija, kuri tęsia Rooseveltto idėjas. ADA vėliau susitvėrė iš tiliu liberalų, kurie atmeta kairiųjų elementų kooperaciją. PCA veikia su visais pažangiais elementais.

Williams kartu su Eleanor Rooseveltine, Porteriu, Hendersonu ir kitais įkūrė ADA, bet vėliau Williams pamatė, kad tos organizacijos nusistatymas neveda prie vieningo liaudies veikimo šiais svarbiais laikais, kada reakcija taip smarkiai kelia savo galvą šioje šalyje.

Svarbus Pranešimas Rockfordiečiams

Rockford, Ill.—LDS 95 kuopa rengia paskaitą. Paskaitą parašytą Dr. J. J. Kaškačiausius apsiėmė skaityti Dr. Bulutov praėjusį šeštadienį. Dėl svarbių prižasčių daktaras negalėjo pribūti; turėjo būti prie ligonio, todėl paskaita įvykis ateinantį šeštadienį, birželio (June) 14 d., Raskevičiaus svetainėj, 1529—9th st., lygiai 8-tą val. vakare. Paskaitą skaitys Dr. Bulutov ir aiškina apie sveikatą. Įžanga veltui.

Taigi, gerbiami lietuvių, be skirtumo pažvalgy bei amžiaus, malonėkite atsilankyti ir išgirsti tą svarbią paskaitą. Mums visiems svarbu žinoti apie sveikatą. D-gas Petras Kutra žadėjo pagrajiti, o prie to bus ir išsigirti po stiklej.

Gerbiamieji, nepasilikit namuose, dalyvaukite minėtam parengime.

Kviečia Valdyba.

Italijos Komunistai Smerkia De Gasperi

ROMA, birž. 9.—Premierius de Gasperi ruošiantis pristatyti savo valdžią konstituciniam susirinkimui, Komunistų Partijos Pilid. Taryba paskelbė rezoluciją, griežtai smerkiančią tą valdžią. Rezolucijoje sakoma, kad Gasperi sulipdyto valdžioj dalyvauja ir monarchistai ir šiaip jau visokio plauko reakcininkai.

Rezolucija paskelbta Komunistų Partijos organe "Unita". Darbo konferencijos konvencijoj priimta projektas naujos konstitucijos. Joje yra punktas apie politinius streikus.

jokienė, Juškauskienė, Jonsonienė, Astrauskienė, Adomaitienė, Omskienė, Smalstienė, Kalvinienė, Andriulienė, Milickienė.

Choristės taipgi dėkingos muzikantams, kad veltui pagrujantoms. Kad veltui pagrujantoms. Kad veltui pagrujantoms. Kad veltui pagrujantoms.

Charles Midaisa ir Albert Mitchell.

Korespondentė.

Renngiasi Prie Metinio Spaudos Pikniko

Detroitiečiai gražiai renngiasi prie to didelio metinio spaudos pikniko, kuris įvykis liepos (July) 20 d., Beechnut Grove Parke. Tikietai labai gerai patinasi. O tos mūsų darbsčios moterukės tai kur nesuitiksi, kožna užkalbina. Bet jų pionierų dar permaži, reikėtų ir kitom pasidarbuoti. Laiko dar yra, serijų galiama gauti pas N. Astrauskienę arba Varanekienę. Taigi visi, jauni ir seni, niekur nepasizadėkite važiuoti tą dieną, visi rengkitės būti spaudos piknike.

Svečių turėsite ir iš kitų miestų, kaip tai: Chicago, Clevelando, Grand Rapids ir kitur; kur čia visus suminėsi. Bus jų daug. D-gė N. Astrauskienė išplatino daug tikiety LLD 10-tos

UŽSIMUŠE PULDAMA NUO 31 AUKSTO BOOK BLDG.

Buvusi U. S. Marine-Corps moterų rezervoj narė dabar Wayne Universiteto studentė, aną dieną užsimušė šokdama nuo 31 aukšto Book Building. Policija surado popierių jos ridikuly, iš kurių sužinojo, kad tai buvo Esther Irene Zwierv, 24 metų, iš Grand Rapids, Mich.

Lietuviai Ūkininkai! Jeigu jūs turit parduoti javų, grūdų, kiaušinių, gabenkit pas

ALEX LAPENAS
Scottville, Mich.
Geriausias Maltnas Scottville Sumala Gyvuliams Pašarų, pridodant kas reikalinga Pas Lapėn galit gauti visokių miltų Skubus Potarnavinnas

DETROITO DARBININKŲ Kooperatyvo Valgykla—Restaurant

Pirmas Skyrius: 2934 Yemas St., Hamtramck, Mich.
A.dara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro.
Antras Skyrius: 9238 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Atdaras dieną ir nakte.
MUSŲ OBALIS: SVIEŽIAS IR SVIEKIAS MAISTAS
Suorganizotas ne pelno, o plėtimui kooperatyvo būdėjimo. Dėl gerų ir skanus maisto sustokite čionais.

KVIETKININKAS F. Locniskar

Kvietkos Visokiem Reikalam Parengiamas Palmas
Mes išpildome gėlių užsakymus telegrama visur Jungtinėse Valstijose.
3276 Michigan Avenue
Tel. Lafayette 1985

LIETUVISKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ WALK-MORE SHOE STORE

Pasirinkimas Visai Šeimynai—Florsheim ir Overglobe Rūšys
OVERGLOBE ČEVERYKŲ
Moteries Pasipušimui Čeverykai
5432 W. Vernor Highway
Detroit, Mich.

PAVASARINIS VILNIES

PIKNIKAS

Sekmadieni, Birželio-June 15, 1947

Roselando Aldo Choras, vadovybėj D. Yuden

Ciceros Motery Choras, vadovybėj D. Yuden

LIBERTY GROVE

WILLOW SPRINGS, ILL.

LKM Choras, Vadovybėj J. Kenstavičiaus

KELRODIS : Kurie važiuosite automobiliais, — važiuokite Archer Ave. iki Willow Springs Rd. Pavažiavus kelius blokus bus nurodyta daržo vieta. Tie, kurie atvažiuosite Blue Bird busu, išlipkite prie Willow Springs Rd. Iš čia bus trokas ir nuveš į pikniką.

ŽINIOS IŠ MONTREAL

Išvyko iš Montrealo Ant Tabako Farmų.

Montreal, Canada. — Geigužės 19 d. gražus šios kolonijos lietuvių būrys susirinko į lietuvių sveitainę atsisveikinti su plačiai žinomais visuomeniniais darbuotojais, ypatingai gabilais meninkais ir gerais asmeniniais draugais, tai su visa dd. P. Mažylių šeima ir drg. O. Nasickiene, kurie skenančia dieną išvyko apsigyventi ant tabako farmos.

Susirinkusieji buvo pavaišinti, o išvykstantiems, apart geriausių linkėjimų jų kelonėje ir naujame gyvenime, dar buvo įteiktos gražios dovanos, kaip atminčiai, nuo jų buvusiu idėjinių ir asmeninių draugų, taipgi artimų gimiui.

Kadangi dd. Mažyliai darbavos progresyviame judėjime čia, tai tikimės, kad ir naujas gyvenimas nuo to nesulaukys ir ras laiko pasidarbauti tiems patiems tikslams.

Kaip dd. P. Mažyliams, jų dukrelei Birutei, kuri išvyko, rodos, į Oshawą, ir drg. O. Nasickienei su jos dukrele Danute, linkiu geriausias kloties jų naujame gyvenime, ir nepamiršti progresyvio judėjimo.

Išleistuvių Dalyvė. Atlieka Gražius ir Kultūrinis Darbus.

Išvykusio LLD 137 kuopos mėnesinio susirinkimo, kur buvo išduota visa eilė raportų, padaryta gerų tarimų, paaiški, kad šis draugis atlieka gana gražius apšvietos ir kultūros darbus, dalyvauja visuomeniniame veikime ir remia progresyvią judėjimą.

Šiame susirinkime buvo išduoti du labai svarbūs raportai, būtent: delegatė Petė Kisilienė išdavė platų raportą iš atsisveikusiu trijų suvažiavimų Amerikoje, kurie įvyko kovo 28-29-30 dienomis: Moterų, LLD ir Demokratinių Amerikos Lietuvių suvažiavimų. Kitą raportą išdavė drg. J. Vilkelis ir A. Serpytis iš atsisveikusios konferencijos "Canadian-Soviet Friendship", įvykusios 10 d. gegužės, Ottawoje. Abu raportai buvo labai svarbūs ir įdomūs.

Apart gerų ypatybių, reikia pažymėti ir šiuos blogumus iš narių pusės, tai būtent: didelis papėikimas namams tenka už jų apsiliejamą ir neatsilankymą į susirinkimus, neapsimokėjimą laiku duoklių ir už nepasirūpinimą atsimti jiems priigosios knygos. Kuopos sekretorius negali visus į namus aplankyti, tai neįmanoma, nes nariai per daug plačiai išsimėtė, užimtu labai daug laiko. Nejaugi jūs norėtumėte, kad sekretorius kiekvieną vakarą užmuštų sau laiką bevaizdžiamas pas narius, o jūs nesurandate nė vieno vakaro į metus paaukoti atsilankyti į susirinkimus.

Tikiu, kad ši mano draugiška pastaba tiems nariams, kurie ne pilnai įvertina organizaciją, kurioje priklauso, ir ne pilnai įvertina kitų draugų per daug įdedamą darbą, ras atbalsį ir pasistengs "pasitaisyti". O kaip būtų gražu ir galėtume atlikti dar didesnius darbus, jei visi šios kuopos nariai imtų daugiau aktyvumo, o ne visą darbo našį paliktų tik ant kelių narių pečių!

Aldietė.

SU ŽMONĖMS IR TARP ŽMONIŲ

Biznieriūs C. K. pastebėjo, kad kapinių apvališiojimo dienoje Dr. Žimontas "labai puikiai kalbėjė" pagerdamas "žavusius" Lietuvos banditus, kurie puldinėja iš pasaly naujakurius gavusius žemės ir pritariančius tarybų tvarkai. Ot kas leidžiama Lietuvių Tautiškose Kapinėse. Juk tai pagerbinas fašizmo, pridūrė C. K.

Thelma Zades (Zadeikienė), dukrelė Della Zades iš mėnesio 16 d., išvyksta į Los Angeles, Cal., pas savo sesulę Anną. Tąja proga Thelmai rengiama išleistuvė birželio 14 d. (šeštadienį) Della Zades užiečioje, 6753 S. Western Ave.

Thelmai išvažiavus mamytėi teks gyventi tik su jauniausia dukrele Leona.

Sustojus pas vilnietį P. Raps, penąjintį prenumeratą, jis dar dolerinę pridėjo dienraščio susipirninimui. Tąja proga jo gynimainis Albinas Shirnulis parodė jūdžius, gamintus kapinių lankymo dienoje. Judžiai spalvuoti ir smagu buvo praleisti valandėlę į juos žiūrint.

Brightonparkietė Karolina Matulaitis virš metalo kaip neteko savo draugo Aleko. Jiedu užaugino 5 sūnus ir dvi dukteris, kurie visi vedė. Ji jau turi 12 anukų. Ji linkėjo daug geros sveikatos dienraščio leidėjams. Taipgi pridūrė, kad jos vėlonis vyras čmęs ilgus metus "Keleivį", bet ji jo atsikračius, nes nuėjęs šunkeliu.

Sekundienį sutinku J. Rowal, kuris darbuojasi Progress Furniture Co. Jam paaiškinu, kad dabar čia angliškio savanraščio "The Chicago Star" vaizdas, pakabiniu užsirašyti. Jis su niela noru sutiko ir dar parė, kur danglau tam laikraščiui prenumeratų galėčiau gauti.

Plačiai žinomas Madison St. apylinkėje, Mike Načinus, jau ketvirta savaitė serga-negaluoja. Načinuo gyvenimo vieta: 1303 W. Washington Blvd. Tos apylinkės vilniečiai laiko gavę aplankykite sergantį Mikę.

Jurgis Martin (Marcinkevičius), 4535 So. California Ave., pabaigoje gruodžio mėn. perėtų metų, neteko dešinės kojos. Šį vilnietį patiko skaudai nelaimė, bet jis yra pasirėjęs į apgalėtį. Jis paėcia nuo švenlekerio, Seimų apskrities.

A. Wallavich, 2435 W. 45th St., irgi skaudžios nelaimės-lėis parbolkėtas. Jo visa karijoji pusė atimta-suparalizota. Bus jau apie šeši mėnesiai, kaip jis toji nelaboji liga laiko sukauščiusi. Bet džiugu, kad nors lėtai, jis savo ligy nukariauja ir jau gali pasėdėti, ko iš pradžios negalėjo.

Primenu visiems vilniečiams, kurie netoliesi gyvena virš suimėtų ir sergančių, kad prie progos juos aplankytumė. Sergantiems jų aplankymas yra didelis suraminimas ir pamaina jų monotoniškoj, sunkioj padėtyj.

Besilankant tarp žmonių teko patirti, kad visi pažangiečiai yra susiinteresavę "Vilnius" pavasariniu pikniku, didžiuliu chiegičių saskridžiu. Liberty Grove, ateimantį sekundienį. J. M.

Pradės Reguliarj Apie Žemę Skridimą.

Birželio 26 bus pradėtas pirmas reguliario skridimo apie žemę žygis. Po to eis pastoviai komerciniai skridimai.

ROSELANDO ŽINIOS

Penktadienio vakare, birželio 13 d., bus svarbios Aido Choro praktikos. Mokytoja D. Yuden ir choras nori, kad sekundienį, birželio 15 d., "Vilnius" piknike Liberty darže Aido Choras galėtų pasirodyti su naujomis dainomis, taigi turime paskutines pamokas šiam piknikui.

Užsiregistruokite.

Nuvažiuoti į dienraščio "Vilnius" pikniką visi galės, nes busas iseis nuo L. K. sveitainės, 10413 S. Michigan ave., sekundienį, 2 valandą po pietų. Užsakykite vietas iš anksto pas Maziliauską, Kavaliauską ar kitus.

Padėkavonės.

Aido Choras gavo padėkos laiškus nuo Raznų už dainavimą prie J. Raznaus kapo, ir nuo Maciukevičių (su dešimke) už dainavimą prie jų dukterų Martos ir Elenos kapo. Kadangi nei mokytoja, nei choras neima už dainavimą prie buvusiu aidiečių kapų, tai nutarta už tą dešimkę Maciukevičius kaipo Aido Choro rėmėjus laikyti.

Mikiečių prašymas, kad Aido Choras dainuotų ir prie jų dukters Josephinos kapo, nebuvo išpildytas, nes choras yra nutaręs kiekvienais metais dainuoti prie kitų kapų; antra, pakvietimas gautas paskutinėse pamokose, nebuvo galima nieko prirengti, nors Mikiečiai yra geri Aido Choro rėmėjai ir bankiete paaukavo \$15 dėl choro. Jų prašymas nebuvo galima išpildyti. Šiais metais Aido Choras jau turi 42 rėmėjus pasimokėjusius, būtų gerai gaut dar kita tik.

Pagerbime Miką Petrauską. Kadangi jau suėjo 10 metų kaip Lietuvoje mirė garsusis kompozitorius Mikas Petrauskas, tai Aido Choras pagerbinimui juo nuveiktų dainą šį rudenį. Sokolų sveitainėje, perstasys M. Petrausko parasytą operą "Birute". O L. K. M. Choras idainuos plokštele ju parasytus "Tykiai, Tykiai Nemanėlis Teka". Visi gerbia užsipelnijusį veikėją. Dan Yla.

Vengrijos Valdžia ir Standard Oil

BUDAPESTAS, birė. 9.—Dar nepatikrintomis žiniomis, naujoji Vengrijos valdžia nori pirkti Vengrijos-Amerikos žibalo kompanijos versmes. Tą kompaniją, beveik perėmę, kontroliuoja amerikinė Standard Oil.

Naujoji valdžia nori nacionalizuoti visus gamtinis Vengrijos turtus, bankus, stambiasias industrijas įmones. Buvęs Vengrijos premieras Ferenc Nagy buvo nacionalizacijos priešinys. Vengrijos valdžioje įvykusios permainos turi ne tik politinio, bet ir ekonominio pagrindo.

SCHLITZ TAVERN

1009 W. 63rd St.

Čia rasite skanių, šaltų ir stiprių gėrimų ir smagu patarnavimą

Šeštadieniais Užkandžiai Veltui

SAVININKAI J. ZUTRA ir W. BUTKUS

Phone Wentworth 7552

Ann's Tavern

Naujoj Moderniškoj Vietoj

3559 So. Union Ave.

Atsilankiusius maloniai priimam ir pavaišinam

JUOZAS ir ANN POVILAITIS, Sav.

UAW Yra Didžiausia Unija Visoj Šaly

Turi 920,857 Geram Stovyj Narių Ir Virš Miliono Dolerių George Addes, kuris atvyko čia į UAW Vykdomosios Tarybos susirinkimui, pareiškė, kad automobilių darbininkų unija (UAW) turi 920,857 narius geram stovyje ir yra pati didžiausia unija šioj šalyj.

(Antra unija, kuri artai tiek narių, kuri yra plieno darbininkų) UAW unija turi ant rankų \$1,095,682 ir streiko fonde \$645,192. Ši unija taipgi pažangi, tik jos prezidentas Reuther negalina prisakyti prie pažangiųjų, tačiau unijos Vykdomojj Taryjoj daungma ji nepalaiko. UAW yra CIO unija, viena jaunesniųjų, kaip ir plieno darbininkų unija.

Keistučio Klubo Valdybai, ir Komisijoms

Gerbiamoji Keistučio Klubo valdyba ir komisijj nariai, būtinai susirinkite visi Keistučio piknike sekundienį, birželio 15, Špaicžio darže. Netikėtai atsirado labai svarbus reikalas netildefoliuotam laikui. Pikniko darže bus pažymėta vieta, kur valdyba ir komisijjos susirinks 3 val. po pietų.

Fin. rašt.

M. Kasparaitis.

Kodėl Pasilikti Sergančių?

INKSTU PUSLES, SOCIALES LIGOS PASEREKINGAI IŠGYDOMOS

Mes jau pasireikiame išskatintiems, kurie kreipiasi į VILNIEČIŲ STRAIPES, ODOR, LAURE ir PRIVATIUŲ LIGŲ Gydytojų Kabinetai, kurioje surinkta visi, mokėtiniai, perlaiku vertinami, patikimi, medikatai, kuriems nebūna lėtos.

FINIS IR FLEOROSKOPIKA X-RAY EGZAMINACIJA MIKROSKOPIKAS KRAJUO IR SLAPIMO ISTYRIMAS VISKAS TIK UZ \$3.00 PILES (Hemoroidai) IŠGYDOMA NURU SAUCIJO METODU BE OPERACIJO, BE IŠGYDOMO BE Skausmo

Didžiulioje atveju valerovėja nuo 2 iki 3 dienas, kadangi mes turime Gydymo kabiną perlaiku Lietuvišvam darbininkams

PATERNISIMAS GARANTUOJAMAS, NUKYVENKAS, RUBI PAMAM GYDYTI LIGAS, KURIAS PAMAM GYDYTI ATVIRA VAKARAIŠ DR. E. E. CULP DR. A. E. EROENING 202 SOUTH STATE STREET Kansas, Adams - Sešimias Aukštie NALANDIŲ Nuo 9 rėta iki 8 vakaro Po birželio 1-imo - sekundieniam

Aurora-Elgin Busų Vežikai Sustreikavo

Apie 96 busų vežikai, Aurora ir Elgin miestų srities, paskelbė streiką, kuris paliečia apie 125,000 žmonių. Jie reikalauja 25 centų valandai algų pakėlimo.

Iki šiol tie vežikai gaudavo tik 94 centus valandai, tai kur kas mažiau, kaip gauta Chicago priemiesčiuose. Čia gauta po \$1.10 valandai ir reikalauja po \$1.27 valandai.

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue Phone: Lafayette 5809 or 5870 Gėlis Mylicinas, Vestuvėms Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.

Parūpiname Pramogoms Orkestras, Dainininkus, Sokikus, Muzikus, Aktorius ir t.t. Harvey Thomas Theatrical Agency 162 N. STATE ST. Dearborn 2734 Keystone 2491

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS KVIETKININKAS GELES VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRAMAMS 3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA

3107 1/2 S. Halsted St. Chicago, Ill. GERAS VYNAS, DEGTINE, KINGSBURY ALUS.

Monarch Liquor

EXTRA! EXTRA! Pirmainytas Vardas ir Adresas LIETUVISKAS ZYDKAUS

3529 S. Halsted St. Phone YARDS 6054

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYCIOS VISŲ PATOGUMŲ

6812 S. Western Ave. Chicago

1410 S. 50th Avenue Cicero

Telefonas GROvehill 0142

Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

Į Vilnies Pikniką BUSAI

Birželio 15 Diena

Išeis iš Sekamų Vietų:

Nuo Vilnies raštinės, 3116 S. Halsted St., 2 val. popiet

Roselando, nuo Darbininkų sveitainės, 10413 S. Michigan Ave., 2 val. popiet.

Tikietūs galite gauti pas šiuos draugus:

A. Maziliauskas, Phone Pul. 2536.
A. Kavaliauskas, Phone Commodore 3024 ir Darbininkų svetainėj, 10413 S. Michigan.

Northside busas išeis nuo

Western Ave. ir Fullerton ave., 1 val. popiet; Western ave. ir North ave., 1:10 val. popiet.

Tikietūs galite gauti pas šiuos draugus:

J. P. Benikaitis, Phone Lakeview 8216.
A. Remeikis, 2334 N. Campbell Ave.
P. Deveikis, 4445-47 N. Racine Ave.
B. Aluzas, 1654 N. Campbell

Busas nuvės ir parvės į vietas už dolerj.

Išgykite tikietą iš anksto, tuomi užtikrinsite sau vietą buse.

"Vilnius" Piknikė Bus Svečių Iš Kalifornijos

J. ir A. Russ (Ruseckai) iš Laguna Beach, Calif. Lankosi Pas Marquetteparkeiš Russeckus. Antradienį, birž. 10 d., marquetteparkeiš Antanas ir Mary Ruseckai (Russell) susilaukė svečių iš tolimo Laguna Beach, Calif.

Apie šį gražų miestelį d-gas R. Mizara prisimena laisikę (spudziuose) kurį rašo savo draugui Mikui "Laisvėje". Drg. Mizara sako: "Laguna Beach miestelis retas gražumėlis. Nedidelis jis. Neaukšti, hali nemelias išsidriakę pakalnėje, prie amžinai švokščiančio, putojančio okeano".

Iš to gražaus Kalifornijos miestelio atvyko į Chicago J. ir A. Russ (Ruseckai), Antano Rusecko brolis ir broliučis. Jie sako atvykę specialiai tuom laiku, kada atsibus "Vilnius" piknikas, kad turėjus progą jame dalyvauti ir pasimatyti su Chicago ir aplinkinių lietuviais.

Pasimatysime ir pasikalbėsime su tolimais svečiais šį sekmadienį, Liberty Grove parke. Tai tvirti pažangūs lietuviai kaip ir jų giminės Marquette Parke.

Rusai buvo užžę "Vilnius" raštines pasikalbėti su pažįstamais vilniečiais. Jie patenkinti, gaus progos dalyvauti taip dideliame Chicago lietuvų paragenime, kaip "Vilnius" piknikas.

Jiedu taipgi paukojo \$5.00 dienraščio paramai.

Busuose Iškabos Priedė Prie Streiko

Apie 200 busų vežėjų ir 100 prižiūrėtojų pietinių priemiesčių, sustreikavo kuomet busų kompanijos prezidentas įdėjo į busus tokias iškabas: "Reikalinga: Daugiau nusiskundimų".

Unijos viršininkai sako, kad tokiom iškaboms kompanija netiesioginiai kaltina darbininkus už visokias klutis ir trukumus, kurie ne nuo darbininkų priklauso.

Pastaba LKM Chorui Reikalė Rekordų

Pastaruoju laiku daug "Vilnyje" rašoma apie tai, kad LKM Choras ruošiasi įdainuoti kelty dainų ir plokštes (rekordus). Tai labai geras darbas.

Bet man nuostaba, kad įdainuos "Karvelėi Mėlynas" ir "Tykiai, Tykiai Nemunėlis Tekai". Šios dvi dainos jau yra rekorduose įdainuotos 25 metal atgal ir rodos apie penkis sykius. Nejaugi LKM Choras negalėtų naujesnes dainas pasirinkti? Su naujomis dainomis choras turėtų geresnių pasekmių.

V. J.

800 Darbininkų Sustreikavo už Algas

Felt & Tarant Manufacturing Co. 800 darbininkų sustreikavo ketetas dienas atgal. Jie priklauso žemės ūkio padargų darbininkų unijai (CIO). Unija reikalauja pakėlimo algų 15 c. valandai. Taipgi reikalaujama ir pilno unijos pripažinimo, kad nepriklausą unijai negalėtų dirbti.

Kompanijos vice-prezidentas Koch sako, kad tai pirmas streikas šios kompanijos įmonėse iš 91 metų laikotarpio.

Misterija Su Atkastu Skeletonu

Ant 1520 Stena Parkway atkasta žmogaus skeletonas. Kas buvo tas žmogus? Delko jis ten apkasas? Kada jis ten apkasas? Tai yra policijai galvosūkis. Ar jis nužudytas ar kas kita su juo atsitiko irgi nežinia.

Skeletoną tyrinėja antropologai. Dr. Krogman sako, tai keistas keistas. Mirusį žmogų seima negi laidotų kieme. Matoma jis buvo nužudytas.

3,000 Inžinierių Saksridyje

Su birželio 15 diena prasidės, Stevens vėsliuotyje, svarbus mechanikų inžinierių saksridis. Kalbės General Motors galva Wilson, bus ir daugiau kalbėtojų.

Inžinieriai sako turėję apie 3,000 žmonių savo suiegosė.

Didžiausias Lietuvių Pokilis

Chorai Stroipiai Ruošiasi; Visi Laukia Tos Kultūrinės Ir Meno Iškilmės.

Sekmadienį bus Chicago ir aplinkinės lietuvų tokis pokilis, kokie retai pasitaiko. Dainuos trys dideli mūsų chorai. Suvažinuos nevien daugybė Chicago lietuvų, bet taipgi ir iš plačios apylinkės.

Paprastai į "Vilnius" pikniką susiviuoja lietuvų iš arti ir toli.

Daugelis atvyksta pasiklausyti dainų, kiti pavaišyti didžiausiam lietuvų saksridyje. Dar kiti pasimatyti su daugeliu pažįstamų, kurių kitur tiek daug vienu sykiu negalima matyti.

Progresyviai lietuviai atvyksta pasigerėti programai ir sykiu parenti savo dienraštį.

Taip būva kas metai, taip bus šiomet.

"Vilnius" piknikas bus Liberty Grove, Willow Springs, bususiam Dambrausko darže.

Gailma drąsiai sakyti, kad tai bus pirmas taip skaitlingas ir didelis šios vasaros piknikas.

Roselando Aido Choras, sako, specialiai mokosi dainas šiame piknike dainuoti.

LKM Choras specialiai mokosi dainų ir plokštes įdainuoti, gal būt ir pikniko jau vieną kitą jų padainuos.

Ciceros Motery Choras visuomet gražiai dainuoja, o šiam piknikui pasirodė dar geriau.

Iš kitur atvykstantiems nereikės važiuoti per Chicago, nes Liberty Grove yra toliokai nuo miesto, tai nevien iš vakarų ir šiaurės neteks per miestą važiuoti, bet ir iš pietų galima patraščias miesto pravažiuoti.

"Vilnius" skaitytojai gali gerai savo dienraščio piknikui pasitarauti per šias kelias dienas kalbinti savo gimines, draugus ir pažįstamus važiuoti į pikniką.

Vilnietis.

CIO ir ADF unijos spiria Chicago miesto tarybą priimti rezoliuciją, kurioje Trumanas būtų raginamas vetuoti Tafto-Hartley bilį.

Sales Taksai Aršiausias Taksavimo Būdas

Naujasis Chicago mēras Martin Kennedy siulo miesto tarybai pravesti įleidimą bontų \$30,000,000. Pinigai busi naudojami nuvalymui lūšnų ir statymui naujų namų.

Mēras, sako,an, pritaršs uždėjimui "sales taksų".

Chicago labai reikalingi namai, reikalingas ir lūšnų nuvalymas, bet tikrai nereikalingi "sales taksai", nes tai yra aršiausias būdas taksavimo darbo žmōnėms.

Tokiems taksams reikia priešintis. Sales taksai apskunkina labiausiai beturčius, nes su didėle šeimais žmogus, mažaisiais įeigų turintis, sumoka daugiau tokiems taksais, kaip milijonierius su maža seima, ar be šeimos.

Namų statymas nėra lahdarybė, bet biznis. Miestas gali paskolinti pinigų, ar bonus pardavoli namų statymui, o pasukti iš rendų atsimokėti skolas.

Beikia nevien nepelrštis naujų sales taksų, bet kovoti už panaikinimą esamų valstijos sales taksų.

Trylika Įmonių Sustojo Dirbusios Protestui

Reikalauja Vetuoti Bilį Prieš Unijas.

CIO unijistai trylikoj įmonių sustojo dirbė trumpam laikui dalyvauti demonstracijoj prieš Tafto-Hartley bilį. Demonstracija ragino prez. Trumaną vetuoti šį bilį.

Visų trylikos įmonių unijos lokaliai pasitūt prezidentui Trumanui telegramą, ragindami vetuoti tū bilį.

Vyskupas Sheil Pasmerkė Bilį

Chicago diocelijos katalikų vyskupas Bernard Sheil, kalbėdamas per telefon New Yorko mitingui, Madison Square Gardens, pasmerkė Tafto-Hartley bilį kaip "nereikalingą ir pavojingą".

"Nesilapiamas tikslas to biliaus yra sužaloti darbo unijas, o ne pataisyti ydas. Jei tas bilius nebus vetuotas, jis bus kaip pirmas šūvis industrinio civilio karo", sakė vyskupas Sheil. Vissos unijos bus aukomis to biliaus, pridėjo jis.

Du Vyskupai, Dvi Pažiūros į Europą

Čekai Katalikai Nėbio TSRS, Sako Vyskupas Patriarchas.

Chicagoje šiuo tarpu lankosi Vengrijos unitarijony vyskupo pavadnotojas Szen-Ivanij Aleksander. Apie pastarąsias permainas Vengrijoj, jis sako, kad ten komunistai neįsigali, bet jis "nelinksmi žiūrėti" į tai.

Chicagoje taipgi lankosi ir Českoslovakų bažnyčios patriarchas vyskupas Rantisek Kovar, kuris, kaip tik priešingai, gerai žiūrėti į TSRS ir į Ameriką kaipo taikos užtikrintojas, nes tik jos dvi gali tai padaryti.

Čekai nėbio TSRS ir gerai į tą šalį žiūrėti.

Vyskupas Kovar tuojau grįšta savo tėvynę.

Jaujiesi Usauskai Susilaukė Dukrėles.

Jonas ir Ona Usauskai susilaukė dukrėles. AS tik dabar apie tai sužinojau. Jai davė vardą Marlenė.

Marlenė yra stiprus kūdikis. Ji svėrė daugiau kaip aštuonius svarus gimimo dienoge.

Jaunojo Jono Usausko tėvai, kaip ir jaunosios Usauskienės tėvai, jaučiasi smagūs, nes jie turi gražią anukę.

HELP WANTED—FEMALE MOTO-

THE BEST RADIO PLACE IN TOWN NEEDS

SOLDERERS & WIRES EXPERIENCED RATE \$1.00

AUTOMATIC INCREASE TO

\$1.16

We Train Inexperienced Girls Starting Rate 95c

ROLA

4545 W. AUGUSTA BLVD. Comptometer Operators STARTING RATE \$45.24 1 HOURS 2.00 1 P. M. Saturday MILWAUKEE RAILROAD Rm. 67, 2423 Southport Ave.

Pranešimai iš Kitur

CLEVELAND, OHIO PIRMAS PIKNIKAS Rengia Corlette LLD 97 ir LDS 132 kuopos sekmadienį, birželio 15 d., Rūbo ūkėje.

Bus skanių užkandžių ir šaltų gėrimų. Šanti muzika šokiams. Kelrodis: Važiuokite keliu 422 dar už Westfield 12 ir puse mylios ir rasiite pikniko vietą po kairė.

DETROIT, MICH. Meno Teatro Kuopos susirinkimas vyks birželio 14 d., 7:30 val. vakare, Draugijų Svetainėje, 4097 Porter St. Visi nariai būkite laiku, nes turime daug svarbių reikalų svarstyti. Be to, mūsų išvažiavimas. Dar kartą prašau: visi nariai ir narės būkite laiku! Sekr. P. V.

J. Puodžiūnas Vedasi

Ateinančiam seštadienį, birželio 14, J. Puodžiūnas ir Elena Misičienė vedasi. Abu jie "Vilnius" skaitytojai, pažangūs ir aktyvūs Chicago lietuvų progresyviųjų judėjime.

J. Puodžiūnas yra net LLD 19-los kuopos pirmininkas.

Iš savo pusės linkiu abiem gražaus vedybinio sugyvenimo. Draugas.

Intelektualai Prieš Tafto-Hartley Bilį

Kelios dešimtis profesorių, kunigų, advokatų ir kitų profesionalų pasitūt ilgą raštą su daugybe parasytų raginant prezidentą Trumaną vetuoti Tafto-Hartley bilį.

Chicagoje žymiausias intelektualai sako, kad šis bilius, tapęs įstatymu, panaikins industrinę demokratiją, stums darbininkus vergijon, ir kaipo tokis yra šalin pavojingas ir turėtų būti vetuotas.

Vetavus gal jau bus sunku gauti du trečdaliu abiejų Kongreso butų už tū bilį. Tokiu būdu jis gali būti atmetas.

Paskutinė Baltrėno Prelekcija

Įvyks birželio (June) 13 d., penktadienį, 7:30 v. vakaro, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted st., paskutinė Baltrėno prelekcija.

P. Baltrėnas sveikatos reikalais nuodūs patarėjas, kalbės paskutinį kartą šiame sezone apie sveikatą.

Katrig jau girdėjote jo kalbą, bebėjonės, labai įvertinote. Dalyvausite skaitlingai penktadienį vakare. Pasikalbėsime ir atsivėrinsim su P. Baltrėnu.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti prakaboje.

Įžanga veltui. Komitetas.

REAL ESTATE FOR SALE PARDAVIMUI BEAUTY SALON

Gerai išdirbtas biems. Gera vieta. Paruoodu dėl nusveiktos prielaitės. Phone, Olympe 4590 (2bc)

PARSIDUODA "Show case", nemažos miero, naujings bile krutuovė turėti. Kam reikalingas tokis "show case" sudėjimui įvairių daiktų, kreipkitės — 3116 S. Halsted St. Phone: Victory 7325.

PARSIDUODA GRAZUS BOTOS Naujai tik padubavotas 12 pėdų ilgio ir 44 colių pločio. Galima pridėti motorą. Kam reikalingas tokis botos, kreipkitės — A. ROMANAS 501 E. 91st St., Chicago 19, Ill.

Improve your home with roofing, siding, tuckpointing, cement or concrete work. F. H. A. LOANS Tel. GROvehill 5921 (3cb)

PARSIDUODA moderniška Cottage. Yra furasė rūbams, dviejų kuru garadūzės ir puše bloko nuo gatvėkarių ant W. 72nd ir Clairmont. Kreipkitės: 6753 So. Western Avenue. (10c127)

PARSIDUODA ūKIS Penkių akėrių žemės prie dviejų vieškelių,—vienas eina į Floridą. Medinis 5-kū kambarių namas. Name galima įrengti taverną. Mūrinis garadūzės dēl 1500 vietoj. Gasolino stotis. Nuo Chicago 60 mylių į pietvakarius. Parduosiu nebrangiai.

Kreipkitės: BILAS, Phone Canal 4847 (10-11)

REIKALINGAS FLATAS Norime gauti flatą 3-ju ar 4-riū kambarių. Esame du ir abu dirbame. Pagaudintu šiaurinėje miesto dalyje. Praneškite į Vilni.

PHONE: YARDs 5921 Residencijos—KENWOOD 5107

DR. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 25th ir S. Halsted Sts.) Valand.:—1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P.M. Trečiadi. ir Seštadi. nuo 1 iki 3 popiet. Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3111

DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Phone Yard 7772

DR. B. C. BRUZAS DENTISTAS 4003 Archer Ave. (Arti 47th Street) VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro Trečiadieniais susitarus.

TELEFONAS YARDs 2246

DR. C. Z. VEZEL DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 9 vak. Trečiadi. susitarus.

Dr. John Mockus DENTISTAS 7550 So. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. HUDson 2693

VALANDOS: 9:30 iki 12; 2 iki 5 ir 6:30 iki 8. Nėra valandų Trečiadieniais.

Geriausią Progą Jei turite pardavimui namą, biem, ar ūkį, tai skelbkite "Vilnyje"— turėsite pomses.

Taipgi jei nori gauti darbininką ar darbininkę,—paskelbk "Vilnyje". Būmė reikalingas kreipkitės "Vilnius" Administraciją 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SVARBU ORGANIZACIJOMS IR PAVINIAMS Jei turite bile kokį spaudos darbą ir norite, kad būtų greitai atliktas, kreipkitės į Darbininkų Spaustuvę,— greitai gausite darbą. 3116 South Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel. VICTORY 7326

Kam rūpi apšvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniųį šeimą, skaitykite "Vilni".

Kenstaviciai 718 W. 31st St. VICTORY 0840 Komitetas.

"AS ESU CHESTERFIELDO MEGEJA NES JIE TIKRAI PATENKINA"

Barbara Stanwyck

Pamaitė Barbara Stanwyck Warner Bros. Filmas, Pavasario Laikinas, Karis Patalka Nuvarysiamas Tiesiai! Tarpak! "THE TWO MRS. CARROLLS"

ALWAYS BUY CHESTERFIELD

A ALWAYS Milder
B BETTER TASTING
C COOLER SMOKING

The sum-total of smoking pleasure

Copyright 1947, Looney & Meno Tobacco Co.